

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Zespołu Szkół im. Jarosława Iwaszkiewicza
w Sochaczewie

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, z późn.zm).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Statut Zespołu Szkół im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sochaczewie.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Szkół im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sochaczewie.

Ponadto wykorzystano:

- Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski (https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf)
- Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023 (<https://brpd.gov.pl/wp-content/uploads/2023/04/Za%C5%82%C4%85cznik-nr-4.-Raport-z-badania-jako%C5%9Bci-%C5%BCyca-dzieci-i-m%C5%82odzie%C5%BCy-pespektywa-dzieci-i-ich-rodzic%C3%B3w.-Obszar-samopoczucie-psychiczne.pdf>)

Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sochaczewie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym do uczniów, a także treści i działania, o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców i jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego.

Program powstał po konsultacjach z rodzicami, uczniami i nauczycielami. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Zgodnie z ustawą „Prawo Oświatowe” wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Przyjmuje się, że profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób dążenia do osiągnięcia celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024.
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców
- analizy ankiet przeprowadzonych wśród rodziców.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- odpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

W roku szkolnym 2024/2025 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmacniania poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów. Istotne znaczenie odgrywa także rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli.

Wartości, które chcemy przekazać młodzieży to:

- kultura osobista
- szacunek dla człowieka
- tolerancja
- uczciwość (prawość)
- odpowiedzialność
- patriotyzm
- szanujemy prawo każdego człowieka od odmienności poglądów, myśli, wyboru dróg życiowych oraz oryginalności i kreatywnego myślenia, o ile nie krzywdzi drugiego człowieka
- chcemy być szkołą bezpieczną, kształtującą i rozwijającą umiejętność zdrowego stylu życia
- efekty wychowawcze osiągamy przy szerokiej współpracy nauczycieli, rodziców, uczniów i ich pracodawców
- oferujemy szkołę życzliwą i przyjazną, która zbliża i jednoczy wszystkich uczniów, każdemu dając opiekę i możliwość spełniania zadań na miarę możliwości, chęci i potrzeb
- sprawdzianem naszej pracy jak i źródłem radości z niej będzie szczęśliwa przyszłość naszych uczniów i wychowanków, ich życiowa mądrość i umiejętność radzenia sobie we współczesnym świecie.

II. Sylwetka absolwenta

Podstawowe cele i wartości przyjęte do realizacji w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym Zespołu Szkół im. Jarosława Iwaszkiewicza stanowią podstawę dla stworzenia sylwetki absolwenta szkoły – czyli obrazu osoby kończącej szkołę, do czego zmierzają wspólne oddziaływania rodziców i pracowników szkoły. Absolwent naszej szkoły opanował wiedzę, umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego i zawodowego

w stopniu, na jaki pozwalają jego zdolności i predyspozycje i jest:

- przygotowany do dalszej nauki i życia –potrafi dokonać wyboru przyszłej drogi zawodowej i życiowej zgodnie z własnymi możliwościami, wie co chce osiągnąć w życiu i w jaki sposób będzie realizował swoje plany i marzenia, jest otwarty na zmiany, konsekwentnie dąży do celu, potrafi przewidzieć skutki swoich działań, jest otwarty na nowe wyzwania, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych, radzi sobie w trudnych sytuacjach, potrafi współdziałać w zespole, jest gotowy do dalszego rozwoju,
- przedsiębiorczy i kreatywny - ma jasno sprecyzowane zainteresowania, które stale rozwija, ciekawy świata dąży do wzbogacania swojej wiedzy i umiejętności, korzysta z różnych źródeł informacji, racjonalnie stosuje technologie informacyjno-komunikacyjne oraz potrafi zastosować wiedzę teoretyczną w praktyce, jest zaradny w życiu codziennym,
- odpowiedzialny – gotowy ponosić konsekwencje swoich czynów podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych, w sposób otwarty wyraża swoje emocje, potrafi panować nad nimi tak, aby nie krzywdzić innych, jeżeli istnieje taka potrzeba potrafi zwrócić się o pomoc, przestrzega tajemnicy zawodowej i tajemnicy powiernictwa, potrafi pełnić rolę partnera, rodzica, czy inne role społeczne, świadomy współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, dba o własne zdrowie i rozwój psychofizyczny,
- uczciwy –, przestrzega prawa, dotrzymuje słowa, szanuje życie jako wartość najwyższą szanuje ludzką godność, wolność i prawdomówność,
- wrażliwy – posiada zdolność dostrzegania i przeżywania wszelkiego rodzaju piękna w tym piękna przyrody i sztuki, dostrzega potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy i wsparcia innym, przede wszystkim słabszym, potrzebującym i krzywdzonym, wyraża sprzeciw przeciwko przemocy i reaguje na nią,
- tolerancyjny – ma uznanie dla wolności jednostki, religii, rasy, przekonań, rozumie świat i ludzi, szanuje odmienne poglądy, upodobania i wierzenia, w każdym człowieku stara się dostrzegać dobre cechy, bez względu na status materialny czy narodowość, jest wyrozumiały i życzliwy, potrafi godzić dobro własne z dobrem innych, wolność własną z wolnością innych,
- kulturalny – potrafi właściwie zachować się w każdej sytuacji, zna dobre obyczaje, w codziennym życiu respektuje ogólnie obowiązujące normy etyczne i zasady moralne, jest uprzejmy, pomaga potrzebującym, dba o dobro innych, zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- asertywny – umiejętnie wyraża oraz przyjmuje opinie, krytykę, pochwały i oceny, właściwie wyraża emocje, szanuje zdanie innych, potrafi bronić własnych praw, dba o swoje potrzeby, potrafi odmawiać nie raniąc innych, ma poczucie własnej wartości i własną samoocenę, rozpoznaje swoje zdolności, predyspozycje jest świadomy swoich mocnych i słabych stron,
- wychowany w duchu patriotyzmu - ma poczucie tożsamości narodowej i regionalnej, działa na rzecz ojczyzny i środowiska lokalnego, zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, szanuje symbole i miejsca pamięci narodowej, pielęgnuje tradycje, kulturę i język ojczysty, w sposób wartościowy potrafi korzystać z dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, czuje się pełnoprawnym obywatelem Europy.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzenie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski*),
- kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,

- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

W roku szkolnym 2024/2025 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążać kadrę na rzecz tworzenia warunków do

nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (patrz: „*MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym*” aut. J. Flis, M. Dębski).

- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych specjalistów – powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (patrz: „*MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym*” aut. J. Flis, M. Dębski, *Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka*).
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (patrz: „*MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym*” aut. J. Flis, M. Dębski, *Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023*),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,

- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski, *Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka*).
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Pedagog specjalny:

- rozpoznaje wraz z wychowawcami indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców,
- udziela uczniom pomocy pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozwijaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- uczestniczy w spotkaniach Zespołu Wychowawczego

8. Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,

- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2024/2025

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2024/2025

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- ślubowanie klas pierwszych,

- Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- Szkolne spotkanie opłatkowe,
- studniówka,
- Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją,
- szkolne walentynki,
- Światowy Dzień Autyzmu,
- pierwszy dzień wiosny,
- Pożegnanie abiturientów,
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Dzień Sportu Szkolnego,
- Zakończenie roku szkolnego.

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2024/2025

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie.
2. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Przyjęto standard: 98% uczniów systematycznie realizuje obowiązek szkolny.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie 6 godzin zajęć integracyjnych w klasach I.
2. Reintegracja w klasach wyższych. Przeprowadzenie 6 godzin zajęć.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm. W roku szkolnym 2024/2025 przyjęto standard: powyżej 90% uczniów przestrzega szkolnych norm i zasad.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W I półroczu wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 1 godzinę zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Zorganizowanie psychoedukacji według potrzeb na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji oraz kształcącej umiejętność rozpoznawania własnych emocji.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.

Założenia tematyczne profilaktyki i wychowania na rok szkolny 2024/2025

Tematyka do uwzględnienia przez wychowawców w planach pracy wychowawcy.

- Wrzesień-Integracja, zasady i reguły obowiązujące w szkole i klasie, zagadnienia ogólne dotyczące współdziałania w grupie.
- Październik – Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w szkole.
- Listopad – profilaktyka uzależnień – dopalacze, narkotyki, alkohol, papierosy, internet, telefon, zakupy.
- Grudzień – zagrożenia dla zdrowia przez choroby cywilizacyjne i przewlekłe.
- Styczeń i luty – normy społeczne, tolerancja , akceptacja, empatia, wartości w życiu, kulturalne zachowanie w różnych sytuacjach.
- Marzec – profilaktyka przemocy i agresji w tym psychicznej , fizycznej, słownej ,hejt i mowa nienawiści w internecie, plotkowanie – zagrożenia i skutki takich zachowań
- Kwiecień i maj - Zdrowy styl życia, prawidłowe odżywianie, zaburzenia odżywiania, zasady udzielania pierwszej pomocy.
- Maj- wzmocnienie edukacji ekologicznej- rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.
- Czerwiec – rozwijanie umiejętności i zdolności uczniów.

Propozycje tematów na lekcje wychowawcze w roku szkolnym 2024/2025

Depresja– Rozumiesz –Pomagasz.

Stres pod kontrolą.

Istotne problemy zdrowotne, klimatyczne i ochrony środowiska.

Jak rozpoznawać depresję i jak sobie radzić?

Zasady bezpiecznego korzystania z portali społecznościowych.

Hejt – czym jest, przyczyny, konsekwencje, jak z nim walczyć

Poszanowanie drugiego człowieka.

Prawda, dobro, piękno w świecie wartości.

Jak radzić sobie z agresją. Do kogo zwrócić się o pomoc?

Odżywianie, sposób przygotowania i spożywania posiłków, a zdrowie. Bulimia i anoreksja.

Skąd czerpiemy informacje? Jakie źródła informacji są wiarygodne, sposoby działania reklam na ludzi?

Trudne chwile – jak sobie radzić?

Jestem wartościowym człowiekiem! – szukamy w sobie pozytywnych cech.

Jak nie być egoistą- zwrócenie uwagi na potrzeby drugiego człowieka.

Jak spędzamy wolny czas - umiejętność konstruktywnego wykorzystania wolnego czasu.

Jak umiejętnie przyjmować krytykę – asertywne sposoby radzenia sobie.

W jaki sposób możemy dbać o miejsca pamięci narodowej?

Źródła zagrożeń dla zdrowia i życia współczesnego człowieka.

Czy Internet może być zagrożeniem współczesnego człowieka?

Konsekwencje „spotkań towarzyskich” w świecie wirtualnym.

Cyberprzemoc oraz jej skutki moralne i prawne.

Samoakceptacja przyczyną zdrowia fizycznego i psychicznego.

Pozytywne skutki aktywności fizycznej

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące w realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego

We wrześniu 2024r. została przeprowadzona ankieta wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. Szczegółowa analiza znajduje się w dokumentacji zespołu ds. programu wychowawczo-profilaktycznego.

Czynniki ryzyka

- uzależnienia behawioralne m.in fonoholizm, nikotynizm;
- cechy charakteru takie jak: trudność z regulacją emocji, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju.

Czynniki chroniące

- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły m.in. KPP, PCPR, PPP;
- rozwijanie w ramach współpracy środowiska domowego oraz szkolnego, takich umiejętności jak: porozumienie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej sprawczości.

VII. Ramowy harmonogram działań

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	wrzesień
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły. Szkolenie rady pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy. Przeprowadzenie przez nauczycieli 1 zajęć lekcyjnych	nauczyciele koordynator WDN	zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości cały rok

		z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy.	dyrektor	
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia z orientacji zawodowej.	wychowawcy, doradca zawodowy	cały rok w miarę potrzeb
	Kształtowanie postawy twórczej	Szkolny festiwal twórczości artystycznej.	wychowawcy, organizatorzy imprez i uroczystości szkolnych	cały rok
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	Warsztaty w klasach	wychowawcy	cały rok
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję.	wychowawcy, dyrekcja szkoły, pedagog szkolny	cały rok
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego.	wychowawcy	zgodnie z planami pracy wychowawców
	Wsparcie nauczycieli w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Konsultacje indywidualne z nauczycielami, warsztaty dotyczące metod pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami.	pedagog specjalny	adekwatnie do potrzeb
MORALNA	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny.	opiekun samorządu szkolnego i wolontariatu	cały rok
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje	nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne działania, wychowawcy	zgodnie z kalendarzem uroczystości, cały rok

kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	wychowawcze na temat patriotyzmu.		
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze.	nauczyciele, wychowawcy	cały rok
Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	Międzynarodowe wymiany młodzieży, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. Wycieczki zagraniczne.	koordynator programu wymiany, nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z terminem projektu, cały rok
Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Warsztaty organizowane przez nauczycieli i specjalistów. Lecje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny, nauczyciele, wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem zajęć
Kształtowanie empatii i zrozumienia wśród uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami	Organizowanie warsztatów, dni empatii, projekcji filmów edukacyjnych, spotkań z osobami z niepełnosprawnościami	pedagog specjalny	zgodnie z harmonogramem
Promowanie wartości inkluzyjnych w szkole	Prowadzenie kampanii informacyjnych, przygotowanie materiałów edukacyjnych, współpraca z samorządem uczniowskim przy organizacji wydarzeń promujących inkluzję.	pedagog specjalny	zgodnie z harmonogramem
Wsparcie uczniów w rozwiązywaniu konfliktów i promowanie wartości moralnych	Mediacje rówieśnicze. Zajęcia z zakresu etyki i moralności.	Psycholog szkolny Pedagog szkolny Pedagog specjalny	adekwatnie do potrzeb
Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu	nauczyciel WF, nauczyciele biologii i wychowania fizycznego	zgodnie z opracowanym harmonogramem

		człowieka		
SPOLECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	wychowawcy	wrzesień, cały rok
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych.	opiekun samorządu uczniowskiego	cały rok
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	Nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy.	uczyciel przedmiotu biznes i zarządzanie, doradca zawodowy	cały rok
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	Analiza frekwencji uczniów. Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami.	wicedyrektor	sporządzanie miesięcznych zestawień obecności w pierwszym dniu miesiąca następującego po okresie kontroli Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny
	Budowanie świadomości i akceptacji wśród uczniów wobec różnorodności	Warsztaty na temat różnorodności kulturowej, zajęcia dotyczące akceptacji różnorodności	Pedagog specjalny	zgodnie z harmonogramem
	Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony	Organizacja specjalnych lekcji wychowawczych	Dyrektor szkoły	Pierwszy miesiąc roku szkolnego oraz cyklicznie

małoletnich	<p>poświęconych omówieniu standardów ochrony małoletnich, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i materiałów edukacyjnych.</p> <p>Przygotowanie i dystrybucja broszur informacyjnych na temat standardów ochrony małoletnich, dostępnych zarówno w wersji drukowanej, jak i online.</p> <p>Prowadzenie cyklicznych spotkań z uczniami, podczas których będą omawiane sytuacje, w których standardy te mają zastosowanie, oraz sposoby ich przestrzegania.</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog specjalny</p>	przez cały rok
Monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole	<p>Ustanowienie stałego zespołu ds. monitorowania przestrzegania standardów ochrony małoletnich, który będzie regularnie kontrolował przestrzeganie procedur w szkole.</p> <p>Wprowadzenie systemu zgłaszania naruszeń standardów ochrony małoletnich, w tym anonimowych skrzynek na uwagi i specjalnych linii telefonicznych.</p> <p>Organizacja regularnych audytów i raportów dotyczących przestrzegania standardów ochrony małoletnich oraz podejmowanie działań naprawczych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.</p>	<p>Dyrektor szkoły, zespół ds. monitorowania standardów ochrony małoletnich, pedagog specjalny</p>	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem audytów i raportów
Szkolenie nauczycieli z zakresu korzystania i egzekwowania standardów ochrony	<p>Organizacja szkoleń i warsztatów dla nauczycieli, prowadzonych przez specjalistów z zakresu</p>	<p>Dyrektor szkoły</p> <p>Przewodniczący zespołu ds. Standardów Ochrony</p>	Pierwszy miesiąc roku szkolnego oraz cyklicznie przez cały rok

	małoletnich	<p>prawa i psychologii, dotyczących praktycznego zastosowania standardów ochrony małoletnich.</p> <p>Opracowanie i dystrybucja materiałów szkoleniowych dla nauczycieli, zawierających wytyczne i procedury związane z ochroną małoletnich.</p> <p>Prowadzenie regularnych spotkań zespołów nauczycielskich, podczas których będą omawiane przypadki i wyzwania związane z egzekwowaniem standardów ochrony małoletnich.</p>	Małoletnich	
EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	<p>Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP.</p> <p>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć.</p>	pedagog szkolny	cały rok
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	<p>Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP.</p> <p>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć.</p>	<p>psycholog szkolny</p> <p>wychowawca</p>	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	profilaktyczne lekcje wychowawcze (np. z udziałem zaproszonych gości), źródła różnych informacji	wychowawcy klas, pedagog szkolny	cały rok

OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga.	Wychowawcy klas	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń.	Wychowawca, psycholog/pedagog szkolny	Zgodnie z potrzebami
	Umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty	Wychowawcy	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
RPOZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI CYFROWYCH UCZNIÓW	Nauczanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Warsztaty edukacyjne, kursy online z bezpiecznego korzystania z Internetu, zajęcia z zakresu krytycznego myślenia	Pedagog szkolny Nauczyciel informatyki	zgodnie z harmonogramem
	Krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie	Lekcje poświęcone weryfikacji źródeł informacji, rozpoznawaniu fake newsów i dezinformacji. Projekty edukacyjne, w których uczniowie analizują różne źródła informacji i prezentują wyniki swoich badań.	Nauczyciele przedmiotowi Bibliotekarz szkolny	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem zajęć

	Poprawne metodycznie wykorzystywanie narzędzi i materiałów dostępnych w sieci	Szkolenia dla nauczycieli z zakresu korzystania z narzędzi edukacyjnych online, takich jak platformy e-learningowe, aplikacje edukacyjne, zasoby Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. Tworzenie i udostępnianie bazy zasobów edukacyjnych i narzędzi cyfrowych w szkole.	nauczyciele przedmiotowi, informatyk	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem zajęć
	Wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji	Zgłaszanie szkoły do inicjatywy DBI Safer Internet . Praktyczne lekcje pokazujące, jak AI może wspierać naukę, np. w analizie danych, personalizowaniu nauczania.	Nauczyciel informatyki nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem zajęć

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sochaczewie w dniu 25 września 2024.